

Lenkų muzikai ir kritikai Amerikoje pradėjo garsinti Moniuskos kontaktą, kuri vadinasi "Ausros Vartų Litanija". Esą, tas kūrinys paličia kiekvieno lenko širdį ir primena jam brangiausias tautos šventoves. Tas kūrinys buvo išpildytas New Yorke, gruodžio 2-trą dieną, Witherspoon Hall. Kontaktą sugiedojo Paderewskio choras.

Keista, kad lenkai taip staigiai užmiršo savo Čenstachovą ir puolėsi prie Ausros Vartų, Vilniuje. Juk pastarojoje šventykloje irgi neįvyko jokių vėliausių stebuklų. Viskas ramu, viskas tylu. Bet lenkams, matyt, rūpi daugiau politika, negu kokie nors stebuklai.

Mūsų diplomatai, kurie važiuoja į taikos derybas su maskolais, primena keistuolių ūkininką, apsisprendusį pirkti ratulus. Jis nusina į kermošų ir nusiperka vieną ašį; paskiau važiuoja į kitą kermošų ir nusiperka antrą ašį; paskiau tekinus, o ant galo ieško vežėčių. Bet kai dėl vežėčių negali susiderėti, tai tą, ką jis nupirko pasirodo nėra kur prikabinti.

Mūsų valstijos sekretoriai važinėjo į Maskvą, į Paryžių, o dabar dėsasi Londone. Pirmiau jie šiaip taip sulipdė mažesnes daleles ir džiaugėsi jomis, bet kaip atėjo pačių taikos vežėčių klausimas, tai viskas pajra.

Daug išmintingiau būtų būtų risti taikos reikalą ne gabalėliais, bet kaip vieną modelinamą problemą.

Sovietai vengė to bendrumo, gerai žinodami jog grabaliojant šmotukai jie galės daugiau prisiplėsti. Ypatingai Baltijos valstybių klausime. Prie dabartinės tvarkos tokie šmotukai kaip Lietuva, Latvija ir Estija gali būti "pamiršti" ir palikti ten, kur jie yra dabar.

Tuom tarpu bendroje ir visuotinoje taikos konferencijoje Baltijos šalių klausimas neišvengtinai iškiltų. Jo niekas negalėtų paslėpti diplomatiškuose portfeliose arba spintose.

Dabartinės Londono konferencijos patyrimai aiškiai parodo, jog dalelėmis nesulipdysi taikos vežimo.

Kiek maskolai yra užplukę Lietuvos kraštą, galima spręsti iš pavardžių, užtikusių Vilniaus "Tiesoje". Tarybų Lietuvos komisarų sovietų pavarduojuos yra Pisarev; vyriausias prokuroras — Salin; gelžkelių viršininkas — Kožukovskij; vyriausias kolchozų užveizda — Mamajev; Vilniaus miesto švietimo komisaras — Agarkov; Klaipėdos apskrities prokuroro pavarduojuos — Sagdeev ir tt.

Valstijų komisarai, komunistų partijos instruktoriai, revkizicijų vykintojai, pramonės direktoriai yra ne vietiniai, bet importuoti nuo Volgos burliokai. Lietuviški raudonieji kvislینگai yra tik pastumdėliai, kuriems pavadama tik išpildyti burliokų įsakymai.

Lietuviai išblaškyti vakarų Europoje, atsidėjusiai dirba kultūrinį darbą. Jie ne tik patys gamina, bet suranda naujos istorinės medžiagos apie Lietuvos praeitį. Štai neseniai Dr. J. Balyš užtiko Bazello archyvuose, Šveicarijoje, parašytą 14-tam

SANDARA

THE LEAGUE

LITHUANIAN

NEWSPAPER

SANDARA

Published by the Lithuanian National League of America Consisting of 100 Branches Located in all Principal Cities of the United States Adv. Agency — "World" 840 W. 33rd St., Chicago, Ill. Yards 4789

METAI XXXIII

PENKTADIENIS, GRUODIS-DECEMBER 12 D., 1947 M.

No. 50

Marshall Ispėja Sovietus Sustabdyti Plėšimus Vokietijoje

Churchill Ragina Juos Susitarti

Prancūzai Ir Vokiečiai Turi Rasti Bendrą Kelią

Londonas. — Buvęs didžiausias vokiečių priešas — Winston Churchill dabar ieško jiems draugų. Jis atsisaukė į Prancūziją, ragindamas ją išiešti draugiškumo ranka vokiečiams ir užmiršti tą, kas buvo praityje.

Churchill kalbėjo bankiete, kuris buvo surengtas pagerbimui Prancūzijos ambasadoriaus Londone Rene Massigli. Bankiete dalyvavo prancūzų užsienio reikalų ministeris Bidault, anglų premieras Attlee, anglų užsienio reikalų ministeris Bevin ir kiti.

Pamatinė Churchill'o mintis buvo ta, kad vakarinė Europa turi jungtis atrėmimui naujo pavojaus iš rytų. Bidault atsargiai priminė, jog Prancūzijos vyriausybė turi skaitytis su visuomenės opinija.

Sovietų Agentai D.P. Stovyklose

Maskva Siunčia Provokatorius Į Tremtinių Stovyklas

"Chicago Daily Tribune" korespondentas Hal Foust praneša iš Miunicho, jog Sovietų slaptoji policija (NKVD) siunčia savo agentus į tremtinių stovyklas vakarinėje Europoje, tikslu kelti surutes tremtinių tarpe, diskredituoti juos, šmeižti amerikiečius ir anglus ir pan.

Sias informacijas minėtas korespondentas gavo iš vieno sovietų majoro, dezertyru, kuris dabar slapstosi amerikiečių zonoje. Tie slapsti Maskvos agentai yra instruktuoti kliudyti tremtinių išvežimą į kitas šalis, išskyrus Rusiją arba jos kontroliuojamus kraštus.

šimtmetėje poe "Lietuvis". Poemos autorius yra tulas Schondoch, apie kurį jokių žinių neužsiliko. Taigi tas Schondoch apdainuoja lietuvį, stabmeldį, patekusį į kryžiuočių tvirtovę Thornau. Jis, kaip karo nelaisvis, buvo nuvestas pirmą kartą į mišias, kurių prasmė jam buvo aiškina ma. Atydžiai išklaupė viską, lietuvius nusistebėjo kad krikščionys, girdi, valgo savo Dievą.

Ateina Kalėdų šventės. Daugelis jau pradeda ruoštis pirmųjų. Tos šventės bus džiaugsmo ir smagumo laikotarpis. Kaikurie geros širdies lietuviai yra pasituntę užjūrin malsto pakūkių ir tuomi jle galės dar daugiau pasidžiaugti.

Sekanti didžioji lietuvių šventė bus Vasario 16 dieną, kuomet sueis 30 metų nuo paskelbimo Lietuvos nepriklausomybės.

Working Overtime

MASKVA YRA UŽSIMOJUS TOLIAU TESTI PLEŠIKAVIMUS EUROPOJE

Londono Konferencija Gali Baigtis Už Kelių Dienų, Be Sutarties

Molotovas Nesidera, Bet Diktuoja Kitiems

Londonas. — Pirmą sykį ilgose konferencijose ir derybose Jungtinių Valstijų delegacijos galva pareikalavo iš Sovietų Sąjungos sustabdyti plėšimus ir grobimus okupuotose šalyse. Proga tam suteikė derybos dėl Vokietijos reparacijų.

Marshall, ergeliuodamas su Molotovu, pastebėjo jog Rusija kas met paima \$500,000,000 vertės pagamintų prekių, maisto, mašinerijos ir panašiai. Tuom tarpu Jungtinės Valstijos ir Anglija į metus prideda \$700,000,000 vokiečių maistinumui.

Tuo būdu, pasak Marshall, Vokietijos ir taip pat Europos, atstatymas bus neįmanomas. Ką Ameriką jėdės kaip pagelba, rusai per užpakalines duris pasiims kaip grobį. Todėl p. G. Marshall pareikalavo Sovietų sustabdyti grobimus nuo sausio 1 dienos, 1948 metų. Bet Molotovas pasakė griežtą "niet" — ne.

Kremliaus politika yra aiški. Plėšti kiek galima iš okupuotų šalių ne tik dabar, bet ir ateityje. Už tai Sovietai bando uždėti Vokietijai 10 bilionų reparacijų iš einamo biznio: tai yra vokiečiai turės sumokėti tą sumą prekėmis ir industrijos gaminiams.

Bet kadangi vokiečių biznis yra sugriautas, o rusai sugrobė mašinas ir išsivežė, tai vokiečiai, negalėdami išpildyti to, ko reikalauja rusai, taps Maskvos vergais ir šimtą kartų stipresnis negu čia.

Kunig. Radvila Irgi Prisdėjo Prie Bolševizmo Garbintojų

Buvęs Aristokratas Bolševikų Tarnyboje

London. — Kunigaikštis Krištupas Radvila, didžiųjų Neviežio dvarų savininkas ir garsios Lietuvos istorijoje giminės, iki pradžios pereito karo buvo lenkų aristokratų vadas ir užsienio komisijos pirmininkas Varšuvos seime.

Bolševikams atėjus į Neviežį, jo dvaras buvo konfiskuotas, o jis pats su šeima išvežtas į Rusijos gilumą. Vėliau jis buvo sugrąžintas ir prisidėjo prie raudonųjų kvislینگų Lenkijoje.

Minint bolševikų revoliucijos 30 metų sukaktuves, kunig. K. Radvila parašė Varšuvos kvis-

lankymą. Marshallas tuo reikalu štai ką pasakė: "Aš noriu aiškiai pabrėžti, jog Jungtinės Valstijos jokiū būdu nesutiks, kad reparacijos būtų imamos iš to, ką dabar ar netolimoj ateityje pagamins vokiečių pramonė."

Jeigu šiame klausime Sovietai nenusileis, tai Londono konferencija gali užsibaigti už keletos dienų. Kas įvyks po to — sunku pasakyti.

J. V. Susirupino Panamos Kanalo Apsauga

Irengimai, Kurie Kainuos 2½ Biliono Dolerių

Washington. — Jungtinės Valstijos yra giliai susirūpinusios Panamos kanalu, ypatingai jo apsauga. Šiomis dienomis tarpe Panamos respublikos ir J. V. buvo pasirašyta sutartis, liečianti kanalo apgynimą. J. V. gavo teisę laikyti Panamos teritorijoje savo bombierius.

Sekantis žingsnis kanalo apgynimui yra daugiau komplikuoatas. Kongreso komisija buvo nuvykusi į vietą ištirti kas, reikalinga daryti. Pirmiausiai nutarta praplatinti ir pagilinti Panamos kanalą. Dabar jis yra aukščiau jūros paviršiaus ir vanduo jame laikosi su pagelba užtvartų, bet jeigu tik prieš orlaiviai sudaužytų užtvartas, tai vanduo išbėgtų ir kanalas pasiliktu sausas, nes jis yra 85 pėdas aukščiau jūros paviršiaus. Kanalas yra persiauras. Didieji karo laivai, 110 pėdų pločio, negali pralinkti pro jį ir turi keliauti aplink Pietų Ameriką. Todėl vyriausybė ir nori kuogreičiausiai pradėti remontuoti tą kanalą.

Metras turi 39.37 colių.

LIETUVOJE BOLŠEVIKAMS PASISEKĖ IGYVENDINTI TIK SKURDĄ IR BADĄ

Lietuviai Bijo Kolchozų Kaip Pavietrės

Zemės ūkis Lietuvoje yra labai apleistas ir didelis žemės plotai palieka neapdirbti. Lietuvoje neatsiras nei vieno kaimo, nepaliesto rusų deportacijos. Nuolatiniai milicijos ir raudonosios armijos dezertyrų užpuolimai ir partizanų kontrapuolimai, verčia ūkininkus apieisti savo ūkius ir kraustytis į miestus.

Lietuvoje jaučiamas didelis arklų ir mašinų nedateklus, bet vyriausybė nepadeda ūkininkam užsėt laukus. Ji tik reikalauja naujų mokesčių ir pyliavų ir natūra. Kai ūkininkas atlieka pyliavas ir sumoka mokesčius, milicija įsako jam pristatyti naujas kvotas "savano-riškai". Be to gventojams patiekiami ultimatumai "savano-riškai" pirkti paskolų lakštus: "tėvynės fronto", "pergalės fondo", "atstatymo fondo" etc. Nienas nepatiekia jokio naujo statybos projekto. Elektros jėgaims veikia blogai. Centraliniam šildymui dažnai trūksta kuro.

Ūkininkai žiūri į viską iš savo filosofijos taško. Jie sako, kad Lietuvos nepriklausomybės laikais vyriausybėje sėdėjo žmonės pasiturint, todėl ir visi gyvenopasiturintai. Dabar vyriausybė susideda iš driskiųjų, todėl ir visi piliečiai turi gyvent kaip elgetos. Ūkininkai sutinka, kad vienas punktas bolševikų propagandoje vis tik pasako tiesą, kad Lietuva greit prilygs kitoms tarybų seserims, būtent savo skurdu ir vargu.

Zodis "kolchozas" yra išimtas

Visų Blogybių Šaltinis, Tai Stoka Religijos Viešose Mokyklose

Philadelphia. — Įvairių tikybinių grupių vadai garsiai prabilo, jog mokyklose — nuo kindergarten iki universitetų turi būti religijos pamokos. Kitaip Jungtinės Valstijos negalės apsiginti nuo bolševizmo ir kitokio nedorybių.

Dabartinės tvarkos šalininkai atremia tokį nusistatymą. Pasak jų, religijos dėstymas neapsaugos šalies nuo komunizmo. Pavyzdį turime Italijoje, kur religija mokinama visose valdiškose mokyklose, o bolševizmas yra šimtą kartų stipresnis negu čia.

Tikrina, Jog Vatikanas Išsivadėjo "Neutralumo"

Londono laikraštis "News Review" paduoda keletą faktų apie įvykusį persilaužimą Vatikano politikoje. Dar nelabai seniai Vatikane vyravo mintis, jog su Maskva reikalinga susitarti, o kol tas įvyks — reikia laikytis bešališkai, nelinkstant nei į vakarus, nei į rytus.

Sovietų ambasadorius Romoje turėjo keletą ilgų pasikalbėjimų su popiežiaus įgaliotiniu grafu Torre. Kalbos ėjo apie konkordatų pasirašymą tarp Vatikano ir Sovietų bei jų satelitų. Bet čia įsimaišė amerikiečių diplomacija ir pasuko Vatikano politiką į kitą pusę. Tarpe prez. Trumano ir popiežiaus Pijaus XII įvyko pasikeitimai laišku ir tas užtikrino tolesnį bendradarbiavimą tarpe popiežiaus ir vakarų.

Pirmutinis Mass. valstijos gubernatorius buvo John Hancock.

Lietuvoje Daug Policijos Ir Raudonarmiečių

Vienas svetimos valstybės diplomatas sustojęs Berlyne pranešė, jog pakeliui jis niekur nematė tiek daug bolševikų uniformuotos policijos ir raudonarmiečių kiek Lietuvoje. Ten kiekviena gelžkelio stotis prf-kimšta sovietišku kariu. Jų apsirėngimas menkas, o veidai primena pusiau alkanus žmones. Štai dėl ko raudonarmiečiai plėšia ir vagia iš vietinių žmonių kas tik pasitaiko.

Aukščiausias kalnas Afrikoje vadinasi Kilimaudžiaro.

